

Name: _____

Class: _____

 tion: _____

Date: __/__/__

Marks: __/100

ભારતનું સ્થાપત્ય

Indian Architecture • Std 5 Reading • Cultural

મંદિર થી તાજમહલ • Medium level

~150 words

35 min

8 Exercises

100 marks

પાઠ વાંચો (Read the Passage)

ભારતનું સ્થાપત્ય જગતમાં અદ્ભુત છે. હજારો વર્ષ થી ભારતમાં મંદિરો, મહેલો, કિલ્લાઓ બન્યા. દક્ષિણ ભારત માં દ્રવિડ શૈલી - મોટા ગોપુરમ (દરવાજા). બૃહદેશ્વર મંદિર તંજાવૂર નું પ્રખ્યાત. ઉત્તર ભારત માં નાગર શૈલી - ઊંચા શિખર. ખજુરાહો ના મંદિરો અદ્ભુત. ગુજરાત માં મોઢેરા નું સૂર્ય મંદિર. જૈન સ્થાપત્ય માં દિલવાડા (માઉન્ટ આબુ) - આરસપહાણ માં કોતરકામ. મુગલ સ્થાપત્ય માં તાજમહલ સૌથી પ્રખ્યાત. શાહજહાં એ પત્ની મુમતાજ માટે ૨૨ વર્ષ માં બનાવ્યો. ૨૦,૦૦૦ મજૂરો કામ કર્યું. તાજમહલ સફેદ આરસપહાણ થી બન્યો. કેરળ માં લાકડા ના ઘરો, રાજસ્થાન માં હવેલીઓ. દિલ્હી માં લાલ કિલ્લો, ઈન્ડિયા ગેટ. દરેક યુગ + દરેક ધર્મ નું પોતાનું સ્થાપત્ય.

શબ્દાવલી (Vocabulary) - 10 શબ્દો

#	Gujarati	Phonetic	English
1	સ્થાપત્ય	<i>sthapatya</i>	Architecture
2	મંદિર	<i>mandir</i>	Temple
3	મહેલ	<i>mahel</i>	Palace
4	કિલ્લો	<i>killo</i>	Fort
5	શૈલી	<i>shaili</i>	Style
6	ગોપુરમ	<i>gopuram</i>	Gateway
7	શિખર	<i>shikhar</i>	Peak
8	આરસપહાણ	<i>aarsapahan</i>	Marble
9	કોતરકામ	<i>kotarkam</i>	Carving
10	મજૂર	<i>majoor</i>	Worker

પાઠ નો બોધ (Moral of the Story)

સ્થાપત્ય સંસ્કૃતિ નો અમર સાક્ષી - સન્માન કરો.

Topic: મંદિર થી તાજમહલ

Genre: Cultural • Difficulty: Medium

આ પાઠ માં ભારતનું સ્થાપત્ય વિશે જાણીશું.

Exercise 1: પ્રશ્નો (Comprehension Questions) 12 marks • 10 min**1 Q. દક્ષિણ માં કઈ શૈલી?**

A: _____

(Expected: દ્રવિડ શૈલી)

2 Q. બૃહદેશ્વર ક્યાં?

A: _____

(Expected: તંજાવૂર)

3 Q. ઉત્તર માં કઈ શૈલી?

A: _____

(Expected: નાગર શૈલી)

4 Q. તાજમહલ કોણે બનાવ્યો?

A: _____

(Expected: શાહજહાં એ)

5 Q. કેટલા વર્ષ માં?

A: _____

(Expected: ૨૨ વર્ષ માં)

6 Q. કેટલા મજૂરો?

A: _____

(Expected: ૨૦,૦૦૦)

2 MCQ - Multiple Choice 5 marks • 4 min**Q1. દક્ષિણ માં કઈ શૈલી?**

- (a) ૨૨ વર્ષ માં
(c) દ્રવિડ શૈલી

- (b) શાહજહાં એ
(d) નાગર શૈલી

Q2. બૃહદેશ્વર ક્યાં?

- (a) શાહજહાં એ
(c) તંજાવૂર

- (b) ૨૦,૦૦૦
(d) ૨૨ વર્ષ માં

Q3. ઉત્તર માં કઈ શૈલી?

- (a) ૨૨ વર્ષ માં
(c) ૨૦,૦૦૦

- (b) નાગર શૈલી
(d) દ્રવિડ શૈલી

3 સાચું/ખોટું (True/False) 5 marks • 4 min

1. દક્ષિણ માં દ્રવિડ શૈલી.

T F

2. તાજમહલ ઔરંગઝેબે બનાવ્યો.

T F

3. બૃહદેશ્વર તંજાવૂર.

T F

4. તાજમહલ ૧૦ વર્ષ માં બન્યો.

T F

5. તાજમહલ સફેદ આરસપહાણ નો.

T F

4 શબ્દાર્થ જોડો (Match Word-Meaning) 5 marks**Gujarati**

- સ્થાપત્ય
- મંદિર
- મહેલ
- કિલ્લો
- શૈલી

English

- Style
- Fort
- Palace
- Temple
- Architecture

5 સારાંશ લખો (Write Summary) 5 marks

આ પાઠ નો ૩ વાક્ય નો સારાંશ લખો:

શું તમે જાણો છો? (Did You Know?)

- ! આ પાઠ "ભારતનું સ્થાપત્ય" Cultural category નો છે.
- ! આ વાર્તા આપણને "મંદિર થી તાજમહલ" શીખવે છે.
- ! આવી similar વાર્તાઓ બાળકો ને inspire કરે છે.

સામાન્ય ભૂલો (Common Mistakes)

✗ પાઠ ઝડપથી વાંચવો	✓ ધીમે વાંચો + સમજો
✗ Vocabulary skip કરવી	✓ દરેક શબ્દ સમજો
✗ Q&A યાદ રાખવી	✓ સમજો, માત્ર memorize ન કરો

Cross-Curricular Connections

- > **Art:** કલા + સૌંદર્ય
- > **Music:** સંગીત + લય
- > **Literature:** સાહિત્ય

Bonus Challenge (+5 marks)

આ પાઠ ના main character ની જગ્યાએ તમે હોત તો કેવી રીતે react કરત? ૫ વાક્ય માં લખો.

ચર્ચા પ્રશ્નો (Discussion Questions)

- Q1.** ભારતના stunning સ્થાપત્ય - આજે કેવી રીતે જાળવી શકાય?
- Q2.** આ પાઠ માં તમને કયો ભાગ સૌથી interesting લાગ્યો?
- Q3.** આ topic માટે તમે વધારે શું જાણવા માગો?

Project Ideas (Extended Learning)

- P1:** આ topic (ભારતનું સ્થાપત્ય) વિશે ૫ વાક્ય નો essay લખો.
- P2:** આ વાર્તા ની drawing/painting કરો.
- P3:** આ વાર્તા ની timeline (time-line) બનાવો.

Reading Recommendations

NCERT Std 5 Gujarati textbook

"ભારતનું સ્થાપત્ય" વિશે વધારે online articles

balgujarati.com/std5/reading/

Self-Evaluation Rubric

Criteria	Excellent	Good	Avg	Need Practice
Reading Speed	☐ 4	☐ 3	☐ 2	☐ 1
Understanding	☐ 4	☐ 3	☐ 2	☐ 1
Vocabulary	☐ 4	☐ 3	☐ 2	☐ 1
Q&A Skills	☐ 4	☐ 3	☐ 2	☐ 1

✓ ANSWER KEY - All Exercises

Exercise 1 - Q&A (12 marks):

1. દ્રવિડ શૈલી
2. તંજાવૂર
3. નાગર શૈલી
4. શાહજહાં એ
5. ૨૨ વર્ષ માં
6. ૨૦,૦૦૦

Exercise 4 - Match (5 marks):

1. 1 → E (Architecture)
2. 2 → D (Temple)
3. 3 → C (Palace)
4. 4 → B (Fort)
5. 5 → A (Style)

Exercise 2 - MCQ (5 marks):

1. Q1 → (c) દ્રવિડ શૈલી
2. Q2 → (c) તંજાવૂર
3. Q3 → (b) નાગર શૈલી

Exercise 3 - T/F (5 marks):

1. True
2. False
3. True
4. False
5. True

Exercise 5 - Summary (5 marks):

(Personal - any correct summary)

Sample idea: ૫૧૬ માં main events અને moral cover કરો.

Total: 32 marks + Bonus 5 = 37 (Self-Eval: 16 separate)

Reading Tips (વાંચન યુક્તિ)

- પ્રથમ વખત - ઝડપથી વાંચો (skim) - overview માટે
- બીજી વખત - ધીમે વાંચો - સમજવા માટે
- ત્રીજી વખત - main points underline કરો
- દરરોજ ૧ પાઠ વાંચો - ૩૫ દિવસ માં બધાં complete

PRO TIPS (પેરન્ટ્સ + ટીચર્સ માટે)

- બાળક સાથે પાઠ ની ચર્ચા કરો - એ સમજ વધારે
- મુશ્કેલ શબ્દો બાજુ માં લખો - vocabulary list
- દરરોજ ૧૫-૨૦ મિનિટ વાંચન જરૂરી
- પાઠ થી મળતો બોધ life માં apply કરો

CERTIFICATE OF COMPLETION**સફળતા પ્રમાણપત્ર**

This is to certify that

_____

(Student Name)

has successfully completed

ભારતનું સ્થાપત્ય (Indian Architecture)

Std 5 Reading - Cultural • GSEB Aligned

_____

Parent / Guardian

_____

Teacher / Date